

ZÁKLADNÍ ŠKOLA INTEGRA VSETÍN

Na Rybníkách 1628, Vsetín 755 01, tel./fax: 571 411 957, E mail: info@zsintegra.cz
IČO: 692 116 12, bankovní spojení: ČSOB Vsetín, č. ú. : 154 706 794/0300
Reg.: KÚZK ze dne 8. 9. 2006; pod. č. j.: KUZL 58165/2006,
ID datové schránky: zwav4fx

Školní preventivní strategie

2019 - 2024

Ředitel školy: Ing. Libor Podešva, Ph. D.

Školní metodik prevence: Mgr. Darja Dvořáková

leden 2019

1. ÚVOD

Školní preventivní strategie prevence rizikového chování žáků je dlouhodobým plánem prevence. Ve školní preventivní strategii škola definuje dlouhodobé a střednědobé cíle prevence a vychází z ní každoroční Minimální preventivní program, který specifikuje krátkodobé cíle prevence na jeden školní rok.

Školní preventivní strategie na období 2019 – 2024 vychází jednak z vyhodnocení Školní preventivní strategie na období 2013 – 2018, na kterou zároveň navazuje, a současně vychází a je v souladu s Národní strategií primární prevence na období 2019-2027, která je základním strategickým dokumentem MŠMT, který tvoří základní rámec politiky primární prevence rizikového chování v ČR.

2. LEGISLATIVA

Školní preventivní strategie vychází z platné legislativy, zvláště pak z těchto dokumentů:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších zákonů č. 383/2005 Sb., č. 112/2006 Sb.
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j.: 21291/2010–28
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č.j. MSMT-21149/2016
- Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při omlouvání nepřítomnosti žáků ve škole a při prevenci a postihu záškoláctví, č. j.: 10194/2002–14
- Zákon č. 359/199 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- Informace MPSV k postupu orgánů sociálně-právní ochrany dětí v případech záškoláctví, č. j.: 2014/11306–231
- Vyhláška č. 72/2005 Sb. (ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb.) o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních (Příloha č. 3) + Koncepce poskytování poradenských služeb ve škole, č. j.: 27317/2004–24
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Informace o spolupráci předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č. j. 25 884/2003–244
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu, vydáno MŠMT, č. j. 11 691/2004 –24
- Metodika Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na realizaci aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování v období 2017-2020, č.j. MSMT-11483/2016
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 –2027, vydáno MŠMT

3. VÝCHODISKA

Primární prevence rizikového chování

Primární prevencí rizikového chování rozumíme v podmínkách základní školy výchovné a vzdělávací procesy a programy, které předcházejí rizikovému chování, minimalizují jeho výskyt, zabraňují jeho šíření, zmírňují a řeší již existující projevy.

Nespecifickou primární prevencí rizikového chování realizujeme školními i mimoškolními aktivitami, které nemají přímou souvislost s konkrétním typem rizikového chování, ale pomáhají snižovat rizika, např. podporou zdravého životního stylu a osvojování pozitivního sociálního chování. To se děje prostřednictvím nabídky a organizace smysluplného využívání volného času – škola nabízí sportovní, zájmové a volnočasové aktivity, které vedou žáky k respektování pravidel, směřují ke zdravému rozvoji osobnosti a přejímání odpovědnosti za své jednání.

Specifická primární prevence rizikového chování je realizována prostřednictvím aktivit a programů organizovaných školou a zacílených specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých konkrétních forem rizikového chování žáků.

Základní formy rizikového chování

Primární prevence rizikového chování žáků se zaměřuje na předcházení výskytu rizikového chování zejména v těchto oblastech:

- a) agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimedii, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
- b) záškoláctví,
- c) závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling
- d) rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů
- e) spektrum poruch příjmu potravy,
- f) negativní působení sekt,
- g) sexuální rizikové chování.

Jmenované i další, zde neuvedené formy rizikového chování jsou obsaženy a podrobně metodicky rozpracovány ve 22 tematických přílohách Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních.

4. PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

1. Ředitel školy

2. Školní poradenské pracoviště

Vedoucí ŠPP a školní psycholog: Mgr. Miluše Fišerová

Školní metodik prevence: Mgr. Darja Dvořáková

Školní speciální pedagog: Mgr. Silvie Kubišová

3. Pedagogičtí pracovníci

učitelé, asistenti pedagoga

4. Spolupracující instituce

oblastní metodik prevence
školská poradenská zařízení
Policie ČR, ...

5. CÍLE ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

a) dlouhodobé

- minimalizace vzniku rizikového chování,
- výchova ke zdravému životnímu stylu,
- rozvoj sociálních kompetencí, pozitivního sociálního chování žáků.

b) střednědobé

- podpora výchovného programu školy na základech etické výchovy,
- osobnostní rozvoj žáků,
- podpora komunitních akcí – zapojování rodin do života školy,
- zapojování školy do grantů k rozvoji školy.

c) krátkodobé cíle jsou každoročně specifikovány v minimálním preventivním programu školy.

CÍLOVÉ SKUPINY

1. Žáci 1. – 9. ročníku, zejména pak nově příchozí žáci, žáci ze sociálně slabšího a málopodnětného rodinného prostředí, žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, žáci se slabým prospěchem.
2. Pedagogičtí pracovníci
3. Zákonní zástupci žáků

6. REALIZACE PRIMÁRNÍ PREVENCE

6.1. Klima školy, školní výchovný program s aplikací etické výchovy

Jednou ze základních podmínek realizace primární prevence je pozitivní klima školy. Tu vytváří pozitivní vztahy mezi zaměstnanci, vstřícný přístup pedagogů k žákům, atmosféra bezpečí, tvořivosti, spolupráce, důvěry a přijetí.

Hlavním nástrojem nespécifické prevence rizikového chování je na naší škole Výchovný program ZŠ Integra Vsetín, který byl vypracován pedagogickým týmem v rámci akreditovaného 250-hodinového kurzu Etická výchova v letech 2006 – 2009. Prvky etické výchovy tak prolínají výukou i volnočasovými aktivitami a celým životem školy a jsou významnou měrou se podílejí na prevenci rizikového chování. Vzhledem ke změnám v pedagogickém sboru prošla celá sborovna ve školním roce 2017/2018 čtyřicetihodinovým kurzem Aplikace etické výchovy v pedagogické praxi, aby zůstala zachována kontinuita realizace výchovného programu.

Výchovný program definuje základní principy výchovy na ZŠ Integra Vsetín a zabývá se jak osobnostním rozvojem žáků, tak i pedagogických pracovníků. Žáci jsou jednak formováni pedagogy, jejich chováním, vzory a také vzájemnými vztahy, tedy výchovným stylem jednotlivých pedagogů a celého pedagogického týmu. Dále žáky formuje výchovný program svými tématy.

6.2. Školní řád

Školní řád stanoví mimo jiné práva a povinnosti žáků a jejich zákonných zástupců, pravidla chování, pravidla vzájemných vztahů. Ve školním řádu je zakotvena problematika rizikového chování. Pedagogičtí pracovníci důsledně dodržují a uplatňují všechna ustanovení školního řádu.

6.3 Aktivity v jednotlivých předmětech

Občanská výchova, pracovní činnosti

- učení a jeho význam
- sebepoznávání a seberegulace

- využití volného času, zájmy a záliby
- způsob života, životní styl, hodnotový žebříček, společnost
- právo, kriminální chování, šikana
- náboženství a sekty
- kulturní a etnické skupiny, výchova k toleranci
- výběr budoucí profese

Přírodověda, přírodopis, chemie, výchova ke zdraví

- lidské tělo
- nervová soustava
- závislosti, jejich vliv na organismus
- rostlinné jedy
- ochrana zdraví, hygiena, nemoci, úrazy
- krizové situace
- životospráva, režim dne
- sexuální výchova, antikoncepce, pohlavní choroby
- početí a vývoj dítěte

Český jazyk a literatura, dějepis, zeměpis, prvouka, vlastivěda

- komunikace, mezilidské vztahy, rodina, přátelství
- média, manipulace
- příslušnost k národu, k evropanství
- kulturní, náboženské a etnické skupiny, tolerance
- historický vývoj problémových oblastí světa

6.4. Třídnické hodiny

Zpravidla jednou měsíčně, nebo podle aktuální situace a potřeby třídy probíhají třídnické hodiny, jejichž smysl spočívá zejména v navazování, budování a upevňování dobrých vztahů, stmelování kolektivu, posilování vzájemné důvěry. Třídnické hodiny poskytují prostor pro podporu vzájemné komunikace, tolerance a respektování odlišností. Další náplní třídnických hodin může být tematika související se státními svátky, podpora národní hrdosti a úcty k tradicím a hodnotám.

6.5. Preventivní aktivity

Každoročně jsou pro jednotlivé třídy v rámci výuky zařazovány přednášky a besedy z oblasti specifické prevence. Témata těchto akcí jsou pečlivě vybírána s ohledem na věk, složení, potřeby a charakter třídy, výskyt projevů rizikového chování a návaznost na výuku i dosavadní zkušenosti žáků. Při výběru programu vycházíme z aktuální nabídky, dále pak z dosavadních zkušeností s realizátory přednášek a besed. Za skutečně efektivní preventivní program proto považujeme ten, který pozitivně ovlivní chování cílové skupiny - žáků, proto školní metodik prevence spolupracuje při výběru s učiteli a programu se se třídou účastní pedagog, který může ve svém předmětu na téma navázat, dále ho rozvinout, s žáky o něm diskutovat a získat od nich zpětnou vazbu.

6.6. Spolupráce s institucemi

Škola spolupracuje s oblastním metodikem prevence, se školskými poradenskými zařízeními (Vsetín, Valašské Meziříčí, Zlín), s Azylovým domem (provozuje Linku důvěry), nízkoprahovým zařízením Archa, Alcedem Vsetín, občanským sdružením Cyrillos, Národní sítí podpory zdraví, Městskou policií Vsetín a Policií ČR.

6.7. Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráci se zákonnými zástupci žáků zajišťují především třídní učitelé, kteří předávají informace z oblasti prevence – informace o školních dokumentech a jejich dostupnosti, o připravovaných aktivitách školních a třídních, možnostech využití volnočasových aktiv, způsobu řešení konkrétních situací ve třídě a ve škole apod. Dalšími možnostmi jsou individuální nebo e-mailové konzultace s vyučujícími, s ředitelem školy, s pracovníky ŠPP.

6.8. Další akce

- Třídy se účastní vícedenních zážitkových akcí zaměřených na budování a posilování dobrých vztahů – orientační dny v DIS Fryšták.
- Žáci mají možnost se účastnit soutěží a olympiád.
- Žáci se účastní sportovních a kulturních akcí.

6.9. Volnočasové aktivity

- Po vyučování nebo mezi dopolední a odpolední výukou mohou žáci trávit čas ve školní družině a ve školním klubu, kde je jim nabízena kvalitní náplň volného času, zejména činnosti odpočinkové, rekreační a zájmové (např. výtvarné, hudební, sportovní, společensko-vědní, stolní hry, kulturní akce, pečení apod.).
- Škola každoročně nabízí žákům zájmové kroužky s rozmanitou náplní (sportovní, uměleckou, rukodělnou, zábavnou, vzdělávací apod.)
- Žáci se aktivně zapojují do školních komunitních akcí (školní karneval, Mikulášský jarmark, Integra má talent a další)

6.10. Schránka důvěry („Vrba“)

Na prvním i druhém stupni je umístěna schránka důvěry. Žáci jejím prostřednictvím mohou požádat školního metodika prevence o pomoc nebo radu, upozornit na problémy nebo se svěřit.

7. VYHODNOCENÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE Z LET 2013 – 2018

Z cílů stanovených ve školní preventivní strategii na období 2013 – 2018 se v tom období podařilo mnohé realizovat.

Zřízení školního poradenského pracoviště s místem školního psychologa

- Pro zajištění lepších podmínek pro individuální péči o žáky, případně i zákonné zástupce a pedagogické pracovníky bylo Školní poradenské pracoviště (ŠPP) při ZŠ Integra Vsetín personálně zajištěno školním psychologem, školním speciálním pedagogem a školním metodikem prevence. ŠPP se stalo významnou součástí školy v oblasti prevence rizikového chování.
- Ve školním roce 2018/2019 zrealizovalo ŠPP mapování situace ve třídách celé školy monitorovacími zprávami. Mezi žáky 2. stupně pak proběhlo také podrobnější mapování sociálního klimatu sociometrií.

Zapojování rodin do života školy

- Naše úsilí zapojit intenzivněji rodiny žáků do života školy se odrazilo na pořádání několika nových komunitních akcí jako školní karneval, den otevřených dveří a Integra má talent.
- Nadále probíhaly také již zavedené tradiční akce, které se dlouhodobě setkávají s pozitivní odezvou žáků, zákonných zástupců i pedagogických pracovníků, jako Mikulášský jarmark, ceremoniál Vítání prvňáčků, ceremoniál Loučení s devátáky, zahradní slavnost.
- Ve školním roce 2017/2018 proběhla autoevaluace školy prostřednictvím testování společností Scio Mapa školy, do kterého byli zapojeni zaměstnanci školy, žáci i jejich rodiče.

Osobnostní rozvoj žáků

- K podpoře pocitu sounáležitosti a významu spolupráce, k vyzdvižení pozitivních hodnot a vzorů byla zavedena školní shromáždění u příležitosti ocenění úspěchů žáků, dále školní shromáždění u příležitosti státních svátků a také znovuzavedení akce Den pro školu (celoškolní akce připravená žáky 9. třídy)

Zapojování školy do grantů k rozvoji školy

V období 2014 – 2018 se škola zapojila do následujících projektů:

- 2012/13 – 2014/15 Cestou do života
- 2012/13 - 2015/16: Zlepšení podmínek pro vzdělávání na ZŠ Integra II čtenářské dílny, zahraniční jazykově-vzdělávací pobyt žáků
- 2014/15: Centrum vzdělávání – projekt SOŠ Josefa Sousedíka – výuka v dílnách, kroužky
- 2014/15: Cizí jazyky pro život
- 2014/15: Bezpečně a zdravě do života – vzdělávání pedagogických pracovníků
- 2014/15 – 2015/16: Edison
- 2014/15: ICT nás baví - vzdělávání pedagogických pracovníků
- 2014/15 – dosud: Šachy do škol
- 2016/17 - 2017/18: Rozvoj ZŠ Integra Vsetín – vzdělávání pedagogických pracovníků, školní asistenti
- 2017/18 - 2019/20: Centrum kolegiální podpory jako prostředek zvyšování kompetencí pedagogů působících ve společném vzdělávání
- 2018/19 a 2019/20: „Přírodní zahrada u ZŠ Integra Vsetín“ (Rozhodnutí č. 09311862 o poskytnutí finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR).
- Projekt Ovoce a zelenina do škol